

FINANSDEPARTEMENTET

23. SEP. 2004

Saksnr. 04/1847-107
Arkivnr.Finansdepartementet,
Skattelovsavd.
P.boks 8008 Dep.
0030 OSLO**STAVANGER KOMMUNE**

Rådmannen

Postadr.: Pb. 8001, 4068 Stavanger
Besøksadr.: Haakon VII's gate 11
Telefon: 51507090. Faks: 51507046
E-post: postmottak.radmannen@stavanger.kommune.no
www.stavanger.kommune.no
Org.nr. NO 964 965 226

DERES REFERANSE

VÅR REFERANSE
SME-04/08989ARKIVNR.
250JOURNALNR.
048337/04DATO
20.09.04**FORSLAG TIL HØRINGSUTTALELSE OM SKATTEOPPKREVERUTVALGETS
UTREDNING - NOU 2004: 12 BEDRE SKATTEOPPKREVIING**

Vedlagt følger Stavanger kommunes høringsuttalelse om skatteoppkreverutvalgets utredning.

Høringsuttalelsen ble vedtatt av Stavanger formannskap den 16.09.04 som sak 3217/04.

Dette til orientering og videre forføyning.

Med hilsen

Handwritten signature of Ole Hedland.
Ole Hedland
rådmann

Handwritten signature of Sigve Melin.

Sigve Melin
konst.økonomidirektør

Saksfremlegg

REFERANSE
EJA-04/08989-001ARKIVNR.
250JOURNALNR.
044233/04DATO
30.08.04

Saken behandles i følgende utvalg:	Sak nr.:	Møtedato:	Votering:
Kommunalutvalget (AU/FSK)	/		
Stavanger formannskap	/		

FORSLAG TIL HØRINGSUTTALELSE OM SKATTEOPPKREVERUTVALGETS UTREDNING – NOU 2004: 12 BEDRE SKATTEOPPKREVIING

Forslag til vedtak:

Stavanger kommune er av den oppfatning at skatteoppkreverfunksjonen inklusive skatteregnskap og kontroll bør være en kommunal eller felleskommunal oppgave.

Stavanger kommune er positiv til at de funksjonelle forslag til forbedringer som utvalget er samstemte om, utredes videre.

FORSLAG TIL HØRINGSUTTALELSE SKATTEOPPKREVERUTVALGET UTREDNING - NOU 2004: 12 BEDRE SKATTEOPPKREVIING

Saken krever informasjonstiltak:	☒	Ja	☒	Nei
----------------------------------	-------------------------------------	----	-------------------------------------	-----

Hva saken gjelder

Bakgrunn

Dagens skattebetalingsordning ble vedtatt av Stortinget og gjennomført i perioden 1957 –1965 etter 40 års utredning og diskusjon. Det bærende prinsipp var at det skulle være et skarpt skille mellom fastsetting og innkreving av skatten. De statlige ligningskontorene fikk derfor ansvaret for fastsettingen og de kommunale skatteoppkreverne for innkrevingen. Slik er det også i dag. Fellesinnkrevingen utføres av de kommunale skatteoppkreverne, som også fører skatteregnskapet og utøver skattekontroll (arbeidsgiverkontroll) på fellesinnkrevingens område. I 2004 omfatter fellesinnkrevingen snaut 400 milliarder kroner, derav går ca. en fjerdedel til kommunene og fylkeskommunene, og ca. tre fjerdedeler til staten og folketrygden.

Spørsmålet om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen har vært oppe til debatt senest ved Rosa-utredningen i 1993 og STRADEC-utredningen i 1996. Stortinget avviste ved begge anledninger forslagene og fastslo at skatteoppkrevingen skulle være en kommunal oppgave. Spørsmålet ble igjen tatt opp i 2000 i forbindelse med Oppgavefordelingsutvalgets utredning. I høringsrunden i den forbindelse var det av 142 kommuner som avgav svar, hele 126 som gikk imot statliggjøring, og 3 som var for.

I St.prp. nr. 63 (2001-2002) varslet Finansdepartementet om at det ville gjennomføre en bred utredning av tiltak for resultatforbedring av skatteoppkreverfunksjonen.

Skatteoppkreverutvalget ble oppnevnt 26. mai 2003 og leverte sin utredning til Finansdepartementet 12.mai d.å.

Utvalgets mandat har i korthet vært å vurdere og foreslå tiltak som kan gi resultatforbedringer i skatteoppkreverfunksjonen, både innenfor en fortsatt kommunal organisering og alternativt innenfor en statlig organisering.

Det skal bemerkes at mandatet bare ga anledning til å foreslå oppgaver overført fra kommunene til staten og ikke fra staten til kommunene, selv om dette kunne gi forbedringer.

Utvalget er gjennomgående samstemt når det gjelder vurderinger og forslag til funksjonelle forbedringstiltak, og om at disse kan gjennomføres uavhengig av organisatorisk løsning.. Dette dreier seg om tiltak som eksempelvis hyppigere rapportering og betaling av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift, innføring av gebyr ved betalingsmislighold og utleggstrekk, mer effektive sanksjoner og økt tilgang til ulike registre. Utvalget fremmer ikke her ferdig utredete forslag, men anbefaler videre utredning og oppfølging på en rekke områder.

Flere av de nevnte tiltak og andre er tidligere fremmet av kommunekassererne, og Stavanger kommune er positiv til en videre utredning av funksjonelle forbedringstiltak.

Utvalget har videre vurdert tre alternative modeller for organisering av skatteoppkreverfunksjonen. Utvalget har delt seg i et flertall på fem medlemmer og et mindretall på to medlemmer når det gjelder forslag til strukturelle forbedringstiltak. Flertallet, bestående av alle de ikke-kommunale medlemmene, anser en statlig organisering av skatteoppkrevingen som mest naturlig ut fra oppgavens innhold og karakter. Mindretallet, bestående av de kommunale medlemmene, mener de fleste argumenter taler for fortsatt kommunal organisering av funksjonen. Flertallet og mindretallet har også ulike oppfatninger av omkostninger og eventuelle provenyendringer ved endret organisering.

Stavanger kommune er etter gjennomgang av utredningen, og på bakgrunn av våre tidligere høringsuttalelser i forbindelse med forslag om statliggjøring, fremdeles av den oppfatning at skatteoppkreverfunksjonen inklusive skatteregnskap og kontroll bør være en kommunal eller felleskommunal oppgave.

En statliggjøring vil kunne medføre følgende:

Lavere løsningsgrad.

Innfordringsresultatene for de kommunale skatteoppkreverne er meget gode. Mellom 99% og 100% av utlignet skatt blir innkrevd. At de kommunale resultatene er så gode skyldes ikke minst at god innkreving krever god kommunikasjon mellom skatteoppkrever og skattyter. Det er videre dokumentert at små kommuner har like gode innkrevingsresultater som de store.

En statliggjøring av kernerfunksjonen vil kunne medføre provenytap både på kort og lang sikt i tillegg til at det vil bli betydelige omstillingskostnader.

Mindre brukervennlig.

Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverne yter god brukerservice. Norsk Gallup gjennomførte i 2002 en landsomfattende undersøkelse som viser at de kommunale skatteoppkreverkontor scorer vesentlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelighet, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. Eventuell statliggjøring og sentralisering av skatteoppkrevingen vil således føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalmiljøet.

Redusert rettssikkerhet.

Avstand mellom fastsetting og innkreving av skatt er slått fast som et grunnleggende prinsipp i tidligere utredninger og stortingsbehandlinger av skatteoppkrevingen. Det som ligger i det statlige organisasjonsforslaget er at fastsetting og innkreving skal gjøres av samme kontor. Dermed øker risikoen for at det tas innfordringsmessige hensyn ved fastsetting og fastsettingshensyn i innkrevingen. Dette vil innebære redusert rettssikkerhet for skattyterne. Statlige ligningskontor og kommunale skatteoppkreverkontor, slik det er i dag, gir den beste rettssikkerhetsgaranti.

Svekkelse av det kommunale selvstyre og folkevalgtes innsyn.

Dersom ansvaret for skatteinnkrevingen og dermed kompetansen overføres til staten reduseres kommunens muligheter for å kunne påvirke sitt eget inntektsfundament og fremtidige inntektsreformer bli vanskeligere. Det vil svekke det kommunale økonomiske selvstyre. Det er avgjørende for et levedyktig demokrati å kunne påvirke eget inntektsgrunnlag. Gjeninnføringen av kommunal andel av selskapskatten er ment som et tiltak for nettopp å styrke det økonomiske kommunale selvstyre. Et annet eksempel er debatten om å gi kommunene større innflytelse på

bestemme skattenivået lokalt. God lokal skatteoppkreving gir positive likviditetskonsekvenser for egen kommune og dens inntektsnivå, selv om inntektsfordelingssystemet i betydelig grad utjevner lokale inntektsforskjeller.

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen gir grunnlag for folkevalgt innsyn og kontroll med pengestrømmen og de kommunale skatteutvalgene er med på å trygge rettsikkerheten for skattyterne.

Redusert effektivitet og kompetanse i kommunen.

Innkrevingen av de kommunale kravene som følger samme lovgrunnlag som skatt vil kunne bli mindre effektiv hvis kommunen mister kompetanse ved en statliggjøring. Dette vil spesielt ramme de små kommunene som ofte har helt integrerte økonomi og innkrevmiljøer.

Andre momenter.

Utvalgets flertall har vært opptatt av det er vanskelig å ha god kompetanse på alle områder i spesielt de små kommunene, og at det er mange kommuner for skattedirektoratet å forholde seg til. Nå er det slik at kommunestrukturen ikke er helt fastlåst. Det er mange dynamiske prosesser i gang med tanke på både på sammenslåinger og samarbeid på ulike områder for å få til en mer effektiv utnyttelse av ressursene. Kommunene Stavanger, Sandnes, Randaberg og Sola har for eksempel startet et prosjekt for finne mulige samarbeidsområder også på skatteoppkreversiden. Når det gjelder arbeidsgiverkontrollen har Stavanger for flere år siden inngått en avtale med 11 av de mindre kommunene i Rogaland som dekker dette arbeidsområdet for disse kommunen. En ordning som fungerer godt.

Når det gjelder rammetilskuddet er det sikker praksis for at det reduseres minst like mye som kommunen sparer dersom skatteoppkrevingen statliggjøres. Jfr. overføring av ansvaret for revisjon av skatteregnskapet fra kommunerevisjonen til staten.

Konklusjon.

Stavanger kommune er av den oppfatning at skatteoppkreverfunksjonen inklusive skatteregnskap og kontroll bør være en kommunal eller felleskommunal oppgave.

Stavanger kommune er positiv til at de funksjonelle forslag til forbedringer som utvalget er samstemte om, utredes videre.

Ole Hetland
rådmann

Sigve Melin
konst.økonomidirektør

Erik Jakobsen
saksbehandler